

AREGCEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILARD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára 30 Groschen, 150 szokol, 120 lira, 1 francia frank

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-53, JÓZSEF 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

KIADÓHIVATAL: JÓZS. 143-26. VASARNAP ESTÉTŐL REGGELIG: JÓZS. 9-66

IV. évfolyam

Budapest, 1925 május 18.

20. szám

Üzenet Budapest népéhez

Irta: Vázsonyi Vilmos

Hetvenezren vallottak nyíltan színt a demokratikus tábor mellett, hetvenezren írták alá ajánlóiveinket. Minket nem támogatott a hivatalos nyomás, amely hivatalról-hivatalra szelte le függő helyzetben levők szelvényeit, minket nem támogatott a terror, a lelkiismereti kényszer és a titkos társaságok háttörő-gátó esküvel dolgozó hálózata. Számunkra nem dolgoztak a pénzhatalmak, a kormány kezét leső vállalkozók, fizetett ügynökök seregei és mégis

nyíltan mellénkállottak hetvenezren.

Rettenetesek a választói névjegyzékek. Kihagytak ezeket és ezeket, akik jogosultak, de nemlétező házszámokra, üres telkekre nemlétező választókat telepítettek és beláthatatlan sokaság az ismeretlenek, elköltözöttek, a halottak és soha meg nem születettek sora. Mi nem vagyunk a halottak pártja, mi élő szavazatokkal akarunk küzdeni azért, hogy Budapesten újra legyen jog, szabadság, kenyér, élet, munka, a lelkekben béke, az arcokon mosoly. Az a hetvenezren, aki nyíltan is mellénkállt, mind becsületesen, a maga kezevonásával szegődött a demokráciához. Halottak, fegyencek, ismeretlenek, elköltözöttek és hamisítványok nem sorakoztak föl a mi ügyünk mellett. Szörnyű akadályokon át, miközben a reakció ravaszul nyolcnapos moratóriumot engedélyezett önmagának, hogy végezhesse praktikáit, ime, közeledünk a döntés napjához, mikor a nyílt színvallás után

a választók belépnek a fülkébe, ahol egyedül vannak Istenükkel és lelkiismeretükkel.

Budapest népe! A demokratikus tábor nem párt, nem csoport, nem osztály, nem felekezett. Budapest népe vagyunk mi, a dolgozók, a küzdők, a verejtékezők, a polgárok és munkások. Nem zsákmányért harcolunk, nem is hatalomért, a mi jelszavunk: Budapest Budapestje. A városháza legyen mindannyiunké, a budapesti népe, vágyaink hordozója, jogaink harcosa, érdekeink védelmezője, sóhajtasunk megértője, becsületes munkánk gyámolítója. El akarjuk oltani a pokol tüzeit és fölgujtani a szeretet enyhe lángját a szívekben. Budapest népe, rólad van szó, mindnyájunkról! A választás napjain tehát senkise maradjon otthon, akit nem ütöttek el jogától,

mindenki szavazzon

és mindenki legyen nemesak egyszerű szavazó, hanem agitátor és vezér, aki buzdítja a lomhakat, szervezi a tétovázókat és egyúttal vigyáz arra, hogy a csatornából előbujt választási patkányok ne hamisíthassák meg a becsületes mérközés eredményét. Mindenki vigyázzon, hogy csalók és hamisítók elesent igazolványok segítségével, halottak, fegyencek és ismeretlenek nevében le ne szavazhassanak. Föl a döntő rohamra! A férfiakat segítsék munkájukban az asszonyok, hiszen a tiszta levegőért, tüzhelyünkért, családjukért, gyermekeink jobb jövőjéért harcolunk. Előre, Isten nevében, aki a szeretetnek Istene!

A kisántánt nem küld demarsot Budapestre

Bethlen miniszterelnök a külügyi bizottságban szerdán visszautasítja a kisántánt jogtalan beavatkozását

(A Reggel tudósítójától.) A nemzetgyűlés külügyi bizottsága szerdán este 6 órakor ülést tart. Karafiáth Jenő a kisántánt bukaresti határozatáról interpellálja meg a miniszterelnököt, aki a Reggel megbízható értesülése szerint

a leghatározottabban fogja visszautasítani a kisántántnak azt a jogtalan követelését, hogy Magyarország belső ügyeibe beavatkozzék.

A miniszterelnök beszédének elején rá fog mutatni arra, hogy a kisántánt bukaresti határozatával nemesak a magyar, hanem az olasz, a francia és az angol sajtó is elítélően foglalkozott, mert hiszen kétségtelen, hogy a bukaresti határozat — amennyiben az erről szóló hír megfelel a valóságnak — nemesak Magyarország, hanem a nagyhatalmak ellen is irányul. Költségvetésünk összeállítását és hadseregünk létszámának alakulását ugyanis a nagyhatalmak rendszeresen ellenőrzik, a kisántánt tehát az ő hatáskörükbe avatkozik akkor, amikor arról beszél, hogy a magyar költségvetés tullepi az előirányzott kereteket, továbbá a magyar lefegyverzés — szerintük — még mindig nincs végrehajtva. Ki fogja jelenteni Bethlen miniszterelnök azt is, hogy

a kormányának a bukaresti határozatról hivatalos tudomása még nincsen

és így ezekkel a kérdésekkel csak a lapok tudósítást nyomán foglalkozhatik. Politikai körökben egyébként arra számítanak, hogy a miniszterelnök a szerdai ülésen Magyar-

ország külpolitikai helyzetéről is tájékoztatni fogja a külügyi bizottság tagjait.

A bukaresti határozatot egyébként új megvilágításba helyezi a Reggel prágai tudósítójának alábbi távirata:

Prága, május 17.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A cseh-szlovák külügyminiszteriumhoz közelálló helyen a bukaresti konferencia megállapodásait úgy magyarázzák, hogy a kisántánt külügyminiszterei

semmilyen konkrét lépést nem határoztak el Magyarországgal szemben.

A konferencia tárgyalt ugyan „a magyarországi fegyverkezés és irredentizmus kérdéséről”, de

a félhivatalos kommunikéket nem lehet úgy értelmezni, hogy a kisántánt demarsra készül Budapesten.

Illetékes helyen azt a fölvilágosítást adták, hogy ilyen lépésről csak abban az esetben kezdenének eszmecsere a kisántánt kormányai, ha Magyarország a jövőben vétene a békeszerződés ellen. A bukaresti félhivatalos kommunikéketnek ez a magyarázata arra mutat, hogy

Beneshez közel álló helyről

el akarják oszlatni azt a kínos benyomást, amelyet Európaszerte az a hír keltett, hogy a kisántánt diplomáciai kampányt indít Magyarország ellen.

Finita la comoedia

Ma egy éve vették át a Magyar-Amerikai Bank igazgatói az Unió-színházakat és mi előre bátrak voltunk megjósolni, hogy ez a társaság úgy végzi a színházigazgatást, mint a bankigazgatást. Amikor a tőzsdekrach söpört végig a városon, az Amerikai Bank részvényeseinek volt a legtöbb okuk és joguk siránkozni, most a színházkrachban természetesen az Unió írói, színészei, munkásai nem kapnak gázsit és az Unió hitelezői me-renghetnek a pénzük után. Mert nehogy azt higgyék, hogy itt romantikus színházbolondok, rajongó széplelkek kerültek csödbe, akiket megperzselt a rivalda fénye és úgy hulltak el, mint a lepkék az ívlámpák körül. Szó se róla! A társaság már megalakulása pillanatában inzulvens volt. Ők részvényüzletre szálltak hadba és nem színházüzletre. Tudjuk jól: az üzlet üzlet, a színház is üzlet, ebben a szezonban pedig rossz üzlet. A színházhoz mégis pénzen kívül meggyőződés, szeretet és áhitat is kell, az anyagi tőkén kívül szellemi és erkölcsi tőke. Ezek úgy játszottak színházat, mint bakkot vagy tőzsdei ringelést. A szezon az Unió leplezett fizetésképtelensége nyomta és az a hazard tempó, amelyet a Király-utcai irodában diktáltak. A milliárdos star-fizetések, az elszereződések veszedelme, a rálicitalás mindenkire, akiből pénzt, kasszasikert vétek kicsi-holni, füledté, egészségtelenné tette a pesti színházi atmoszférát. Előbb a starrendszer bukott meg, aztán a trösztrendszer, ma pedig végre az a magyar amerikanizmus is, amely a felhőkarcolók világából csak a felhőket, az üzleti élet titáni arányaiból csak a bluffot hozta magával. A társaság egyrésze már hónapok előtt elszéledt. Az egyik vezér Newyorkba cukrásznak, a másik vezér Párisba ügynöknek. Az itt maradt vezérekért se ontsunk könnyeket. A pénzüket első helyen táblázták be az Unio ingatlanaira, ezért nem akadt balek, aki beugrott volna a négy színház szanalásába. A kultuszminiszternek a színészek érdekében volt egy mentő koncepciója, de az igazgató urak, persze, ráütöttek a telekkönyvre és nem engedtek a jogaikból. A sülyedő hajónak egy gerendáját sem reszkirozták! A nagytőke kiélvezte a proscéniumpályolyokban és az öltözőkben kiváltságos helyzetét, most sorsára hagyja a kulturát, a presztizst, a trösztöt, a starokat, az egész komédiát. Ők majd a Margitszigeten nyaralnak, a színházak és színészek pedig izzadjanak, kolduljanak, pusztuljanak. Ha nagyon hüvösek, kegyetlenek és elfogulatlanok akarunk lenni, még hozzátesszük: ez a beteg színházi tröszt nem bírta volna az iramot akkor sem, ha Reinhard igazgatja és Rotschild finanszírozza. Az összeomlásért, a szegyenért, a sokszáz színészexistencia bizonytalan sorsáért azonban a magyar amerikanusoké minden erkölcsi és anyagi felelőség.

Miért kellett tönkremenni az Uniónak?

Vasárnap délelőtt Faludi megegyezett a színészekkel: januárig adja át nekik a színházakat — Tízmilliárd a passzív — Óriási izgalom és elkeseredés a színészek között

(A Reggel munkatársától.) Szombat dél óta négygyel kevesebb színháza van Budapestnek:

az Unió Rt. vezetősége elhagyta a vállalat parancsnoki hidját és színházai vezetését átadta a színészek — szövetségnek.

Ma, hétfő estétől kezdve, minden befolyó papírezres fölött a színészek rendelkeznek, övék a vállalat minden jövedelme, de ők vállalják ezzel szemben, mátol fogva, a művészi és gazdasági veszélyért is a felelősséget a magyar színművészettel és a publikummal szemben.

Amikor A Reggel a magyar színeszet e válságos óráiban erről a forradalmi eseményről mélységes megdöbbéssel, de a legszigorúbb tárgyilagossággal beszámol, legelső mondata, fölkiáltása csak az lehet, hogy

ennek a négy színháznak pedig elpusztulnia nem szabad, nem lehet!

Márpedig a színházaknak konzorcionális alapokon való továbbvitele, a mai meg sem magyarázható dekonjunkturában, a gazdasági válság és a korán beállott hőség e szaharai sivatárságában, egyértelmű a morfininjekció életmeghosszabbító hatásába vetett hit hiúságával. A konzorciumos rendszer nem jelenti az Unió szanalását és működésének meghosszabbítását sem. A szanalás egészséges módja szerintünk csak egy lehet:

az Unió vagyonának gyors, lehetőleg azonnali és végleges likvidálása.

Nincs szükség arra, hogy a négy színház egy kézben legyen. Adjanak el a négy színházból hármat, vagy adják bérbe mind a négyet:

ezt forszírozzák ki a színészek a részvénytársaságtól s akkor elérkezett számukra a gyors és biztos gyógyulás boldog ideje.

Ne kínlódjanak s ne ámítsák magukat a konzorciumos rendszer ábrándjával, bele fognak bukni, de addigra már a hullámok s a csődtömeggondnok számlái el fogják nyelni a sülyedő hajó utolsó deszkaroncsát is. Ezt óhajtottuk előljárójában a színészeknek szívvel és szeretettel tanácsolni.

A szombati fekete dátumig meglehetősen változatos esztendő után érkezett el a Faludi-rezsim, amely az Unió-színházakat éppen ma egy éve

összesen 45.000 dollárért szerezte meg.

Az új részvénytársaság nagy hangon kürtölte, hogy óriási tőke áll rendelkezésére és hogy bevonul a színházi világba a Faludiék szakértelme és egyúttal a gazdaságilag nagyon jól aláalapozott hatalmas banktőke, amelyek megtestesítőjeként odaállították Révész Jenő kormányfőtanácsost. A banktőke azonban nyilván nem lehetett olyan hatalmas, mert három hónappal a színházak átvétele után már kiűtött az első válság az Uniónól s az augusztusi nyári gázsikat Barna Bertalan, az Unió akkori alelnöke, már csak két részletben tudta behozni Lázár igazgatónak a Király-színház épületébe. Miután a színházak augusztusban természetesen még nem mentek, a Munk és Davidsohn cégnél

50.000, azaz ötvenezer dollár kölcsönt vettek föl

Az előkelő világ szórakozóhelye az

ADMIRAL

nyári helyisége megnyit

(VII. ker., Stefánia út 25. sz., a Víztoronynál)

Asztalrendelés. Telefon: József 113-06

A Morley Phone

apró, láthatatlan fültelefon, éjjel-nappal használható, halk hangok, nevetések tisztán hallhatók. — Több ezer használatban. — Sulya fél gramm. Számítatlan hálalevél. Nehezen hallók és fülzugasban szenvedőknek. — Prospektust 10 ezer korona ellenében küld 493

RADVÁNYI ISTVÁN,
Budapest, IV., Apponyi-tér 5. szám

Dohányzó

hölgyek és férfiak

rossz szájízét eltünteti a

fodormenta **Lysoform** öblögetés
Fertőtlenít! Olcsó!

és amikor ez lejárt, nem tudván kifizetni, konvertálták a tartozást olyan módon, hogy 1924. évi november 28-án

a Magyar Általános Ingatlanbanktól fölvettek 4400 millió koronát, megállapítván azt, hogy ez az összeg nem lehet kevesebb 59.123.88 északamerikai dollárnál

és ebből fizették ki a Munk és Davidsohn cég követelését és most már a tőketartozás 10.000 dollárral több lett. Ezután az történt, hogy az ugynevezett nagytőkés, akiknek állítólag mindnek töméntelen összeg állt rendelkezésére, saját javukra az Unió összes ingatlanaira zálogjogokat kebeleztettek be. Így például:

1. 1924 november 1-én egy október 30-án kelt kötelezvény alapján

50.000.000 korona tőke és ennek 26%-os kamata erejéig dr. Faludi Jenő kebeleztette be magát az Unió ingatlanaira;

2. ugyanakkor dr. Bányai Sándor

9280 aranykorona

és évi 18%-os kamat erejéig;

3. ugyanakkor

Bányai Sándor, Faludi Jenő és Barna Bertalan egyenként 563.542.800 korona tőke és évi 26%-os kamat erejéig

és Révész Jenő kormányfőtanácsos

456.506.800 korona tőke és ugyancsak 26%-os évi kamatok erejéig,

nem is szólva a külön nagyszámú költség-biztosítékokról. 1925 április 8-án jött azután a főváros a körülbelül 80.000 aranykorona forgalmi adótartozás bekebelezésével, amelynek körülbelül a fele még mindig fönáll.

Ezért is érthető oly könnyen az Unió urainak lemondása színházai vezetéséről. Faludi Jenő, Bányai Sándor, Barna Bertalan és Révész Jenő a maguk követelését vagy legalább annak egy részét

jó helyen telekkönyvileg biztosították.

Könnyen dobják oda tehát a színházakat a színészeknek, akik tegnap már fizetést sem kaptak tőlük, azt mondván: most szervezkedjétek konzorcionális alapon — mi majd szeptemberben újra átvesszük a dolgokat. Jól tudjuk, hogy a bukást megakadályozhatták volna Barna, Faludi, Bányai és Révész urak,

ha a javakra bekebelezett zálogjogokra elsőbbséget adtak volna.

Klebsberg kultuszminiszter ugyanis a Pénzügyi Központnál intervenált egy nagy összegű regeneráló hitel érdekében, amit meg is kaptak volna, de a Pénzügyi Központ a közvetlenül érdekelt négy igazgatótól a saját követelésükre vonatkozólag

telekkönyvi elsőbbséget kért.

Azontul pedig nemcsak a színészekkel és munkásokkal szemben hűtlenség az, ami történt, hanem a részvényesekkel szemben is, mert az igazgatóság a közgyűlés nélkül nincsen jogosítva ilyen módon rendelkezni a részvénytársaság vagyonával.

Mi okozta mégis Faludiék bukását? Három dolog:

1. Bajor Gizi folytonos betegeskedése.
2. A Kosáry-Buttykay-pár fiaskója „A császárno apródja”-val és
3. a Blaha Lujza-színház.

Ha a kasszasikernek induló „Magnetic”-ből Bajor Gizi betegsége miatt le nem marad, ha a sok százezeres költséggel szürehozott Faragó-Buttykay-operettet nem kell 10 szegyen-teljesen győnge ház után levenni a műsorról és ha a Blaha Lujza-színházban nem bukott volna meg sorra minden darab egész szezonban, akkor talán elkerülhették volna Faludiék a szombati vesszőfutást. Azt, hogy hallgatni legyenek kénytelenek párnás ajtóik mögöl a gázsik nélkül maradt színészek sértő és indulatos panaszaikat és azt, hogy ily szegyen-teljes módon legyenek kénytelenek visszavonulni a napoleoni pose-ban elfoglalt színházak vezetésétől. A színészek hihetetlen izgalomukban kárörvendve és ócsárolva, szinte kergették Faludi Jenőt, akinek mátol kezdve természetesen semmiféle hatásköre nincs színházainál — ki az Uniótól és minden különösebb ok nélkül egyedül őt okozták a katasztrófa beálltáért.

Francia

parfömök

legolcsóbb árakban

Kosztelitz

V. Dorottya-utca 12. Tel. 188-89

Az Unió-színházak passzívja mintegy 8-10 milliárdra tehető,

ennyivel tartoznak a tagoknak, hatóságoknak, a városnak, a rendőrségnek, villanyszámláért, színlapnyomásért, kiragasztásért, mindenféle szállítóknak, színészeknek, kóristáknak, zenészeknek, szerzőknek. A konzorcium tagjai egyébként

küldöttséget menesztenek a miniszteriumokba és a különböző hatóságokhoz, hogy engedményeket érjenek el

a vigalmai, forgalmi adó és különböző egyéb állami szolgáltatások tekintetében. Az Unió-konzorcium tagjai egyébként vasárnap délelőtt abban állapodtak meg Faludi Jenővel, hogy

a színházakat december 31-ig veszik át.

Faludi Jenő a megállapodást az Unió igazgatóságának utólagos hozzájárulásától tette függővé.

Hozzá fognak járulni.

„Én a sorsunkba bele nem nyugvást hirdetem”

Apponyi Albert gróf győri beszéde

Győr, május 17.

(A Reggel tudósítójától.) A Külügyi Társaság elnökének, gróf Apponyi Albertnek elnökletével vasárnap délelőtt tartotta ünnepi ülését a városháza közgyűlési termében, amelyet zsufolóság megtöltött az előkelő közönség. Gróf — Elsősorban is köszönöm azokat a meleg szavakat — kezdte Apponyi beszédét —, amelyekkel érdememen fölül foglalkozott velem a főispán ur s azt fűzöm hozzá, hogy vele együtt azért fohászok: Adassék meg nekem, hogy a perspektíváját lássam Magyarország rekonstrukciójának. Ma még győztes és legyőzött áll egymással szemben. A Népszövetségben eddig a legyőzöttek közül csupán Ausztria, Bulgária és mi vagyunk. Ezek ketten ott más politikát folytatnak, ők a sorsukba való bele-nyugvást képviselték,

én a sorsunkba bele nem nyugvást hirdetem.

Nem lehet fejvel nekimenni a falnak, nem lehet úgy beszélni, amint a szívünknek jólesne, de lehet kiegyenesedetten, önértékeléssel kívánni jogaink elismerését. Magyarország annyira körül van véve nála erősebb államokkal, hogy világpolitikai szempontból nem fontos. Ennek a fölfogásnak az elterjedése a mi legnagyobb veszedelmünk. Rokonszenv vagy ellenszenv helyett

közöny fenyeget

s ez ellen kell küzdenünk minden erőnkkel. A mai európai konstelláció mutat bizonyos repedéseket, belső ellentétet, amelyek alapján joggal lehet remélni olyan politikai viszonyok kifejlődését, amelyben ez a kis pont, Magyarország, számítani fog. Ezt kell kívánni, diplomáciailag elősegíteni s be kell vinni a köztudatba, hogy

van magyar probléma,

hogy Magyarország minden fórum előtt protestál Trianon ellen és nem fogadja el véglegesnek a trianoni verdictet. Vivjük ki a nemzetek egyenjogúságát s akkor a többi, isten segítségével, magától fog következni!

Hőhullám Angliában

London, május 17.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Angliát hatalmas hőhullám lepte meg. Londonban a hőmérő 30 fokot mutat.

Pénzéért

joggal a legjobbat követelheti. Ne tegyen tehát költséges kísé-

leteket, hanem maradjon meg régi jelszava mellett: Én csak a valódi „FRANCK”-Kávépótlékot

a „kávédaráló” védjegygyel veszem.

Vass miniszter kijelenti, hogy 1927 májusáig 600 tartaléklakás épül és csak azután szabadul föl a lakásforgalom

(A Reggel tudósítójától.) Négy hét múlva lesz pontosan három esztendeje, hogy Vass József a népjóléti miniszterium élére került. A miniszterium legfontosabb feladatává időközben a lakásügyek intézése növekedett és tekintettel arra, hogy a főváros agyonsanyargatott közönsége máris aggodalommal tekint a lakásforgalomnak 1926 november elsején esedékes felszabadulása elől, szükségesnek tartottuk, hogy fölkeressük Vass minisztert és megkérdezzük tőle, vajon a mai rendkívül súlyos gazdasági viszonyok között

elképzelhető-e, hogy szociális megrázkódtatások és veszedelmek nélkül történnék meg a lakásforgalom felszabadulása.

Erre vonatkozóan, valamint a lakásépítő és a közmunka-akció folytatásáról

Vass miniszter

a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— A lakások forgalma 1926 november 1-én szabadul föl, úgy azonban, hogy

fölmondani csak 1927 május 1-ére lehet majd a lakásokat.

1926 novemberében ugyanis újból életbelép a fővárosi szabályrendeletnek idevonatkozó szakasza, amely szerint február 1-ére, vagyis télvíz idejére nem lehet lakást fölmondani és így a tulajdonképeni szabadforgalom csak 1927 májusában lép életbe. A mai súlyos viszonyok között sok nehézséggel kell a pénzügyi kormányzatnak megküzdenie, mégis biznunk lehet abban, hogy

a szabadforgalom helyreállításáig sikerülni fog annyi kislakást termelni, hogy az átmenet nehézségeit enyhíteni lehessen.

Nem hiszem tehát, hogy sor kerüljön a lakásforgalmat felszabadító törvényes rendelkezés módosítására. Erről annál kevésbé lehet szó, mert hiszen a törvénynek az a másik rendelkezése, amely a bérek fokozatos emelkedéséről intézkedik, egyik előkészítő tényezője a szabadforgalomnak, tekintettel arra, hogy a béreknek az aranyparitás felé való közeledése egyik legfontosabb momentuma a szabadforgalom helyreállításának. A lakásügyek terén máris tapasztalható némi javulás. Kétségtelen ugyanis, hogy a Lakáshivatal ügyforgalmának csökkenése arra vezethető vissza, hogy a lakásátruházások és lakáscserék nagy arányban bonyolítják le a lakásforgalmat és így a lakáskeresők jelentékeny része ezen az uton elégtételt talál. Az viszont tökéletesen igaz, hogy a Lakáshivatal ügyforgalmának csökkenése mint mérték nem használható föl teljesen a lakásnyomor enyhülésének megmérésére. Hogy azonban

a lakásnyomor valóban enyhült,

azt más jelek is bizonyítják; ne felejtjük el, hogy háromszázötven népjóléti miniszterségem alatt több mint 6000 kislakás épült és ma már az egy lakott helyiségre eső lélekszám kisebb, mint volt a békében, a nagylakások száma jelentősen csökkent, a kislakások száma pedig emelkedett, továbbá az albérletek száma kisebb, az önálló bérletek pedig nagyobb, mint a háboru előtt volt. E javulás alapján joggal bízom abban, hogy

a még szükséges 500-600 kislakás megépítése után, amire az új költségvetés fog földözetet adni, a szabadforgalomra való átérés szociális veszedelmek nélkül megtörténhetik,

másrészt a lakásépítő akció folytatása hozzá fog járulni a munkahiány enyhítéséhez is. Ezt az utóbbi célt szolgálja

a közmunkaakció folytatása

is. A vármegyéknek és egyéb törvényhatóságoknak a legutóbb is kétizben utaltunk ki köz-

munkahitelt, illetőleg előleget, sok indokolt kívánságot azonban nem tudunk honorálni és

ezért kértem a pénzügyminiszter urtól a múlt esztendei összegnek tizenegymilliórész megpótlását.

Ebből egymilliórész Salgótarjánnak kívánok juttatni, ahol a munkahiány nagyon jelentős méretekben mutatkozik, az összeg többi részét pedig föl fogjuk osztani azok között az igénylők között, akiknek a kérelmét a közmunka-akció során már elbíráltuk és sürgősen teljesítendőnek találtuk.

Munkatársunknak arra a kérdésére, hogy milyen népjóléti törvényjavaslatok állnak készen a parlamenti tárgyalásra,

Vass miniszter így válaszolt:

— Teljesen elkészült a munkáspénztár autonómiajéről, a munkahiányról és ezzel kapcsolatban a bányatörvénytől szóló törvényjavaslat, a nemzetgyűlés munkarendje azonban annyira túlszűfolt, hogy

ezeket a törvényjavaslatokat, sajnos, már csak a két-kamarás országgyűlés fogja a nyári szünet után letárgyalhatni.

A pénzügyminiszter annak engem legközelebről érdeklő törvényjavaslatai közül azonban

még a nyári szünet előtt letárgyalja a Ház a hadirokkantadóról szóló javaslatot,

— amely a hadirokkantjártulékok pénzügyi földözetéről lesz hivatva gondoskodni.

Delmár Walter rekordidő alatt győzött a Tourist Trophy

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt rendezte a Kmac II. Nemzetközi Tourist Trophy motorkerékpárversenyét. A Tourist Trophy a legklasszikusabb motorkerékpárverseny, egy köre 14 km., a hosszúsága pedig 280 km. A bevezetett gépeknek tehát husz kört kellett abszolválniuk. A start a Szarvas-vendéglőnél volt, az utvonat pedig a következő: Szarvas, Zugligeti-ut (Villamos hidja, iskola, Fácán), Béla király-ut, Fogaskerékű hidja alatt az Istenhegyi-utra, Költő-utca, Diana-ut, Nagyszálloda, Hollós-ut, Mátyás király-ut, Tündérhegyi-ut, Szép Juhász-ut, Ludakeszi-ut, Villamos-remisz, Zugligeti-ut. Cél: Zalai-ut sarka.

Nagyszerű időben kezdődött a verseny. Az első motorkerékpár startjakor érkezett meg a kormányzói sátorba Horthy Miklós kormányzó, veje, Fáy László társaságában. A kormányzó-nak mindkét fia résztvevő a versenyen. A Tourist Trophy utvonatán körülbelül 100.000 főnyi tömeg lelkesítette a versenyzőket. A legtöbb híve Delmár Walternek volt, akit már a verseny ideje alatt úgy ünnepeltek, mint egy primadonnát. Baleset a vasárnapi versenynapon nem történt.

Az eredményt 3 órakor hirdette ki a Szarvas-vendéglő előtti téren dr. Szelnár Aladár, a Kmac vezértitkára, kinek elsősorban érdeme a verseny nagy sikere.

A Tourist Trophy-bajnok Delmár Waltert, a legnagyobb magyar automobilistát, a sokezer főnyi közönség lelkes éljenzése közben koszorúzták meg.

A II. nemzetközi magyar Tourist Trophy részletes eredményei:

10 körös kategóriák

I. kategória: Győztes Méray-Horváth Lóránt, Méray-gépen, ideje 2 óra 37 p. 57 mp. Körönkénti átlagideje 15 p. 5 mp. 2. Delmár Tivadár, Excelsior-gépen, ideje 2 óra 36 p. 50 mp. 3. Kassala Károly, Francis Barnett-gépen, ideje 2 óra 49 p. 16 mp. Indultak 9-en.

II. kategória: Indultak ketten, mind a kettő kiesett.

20 körös kategóriák

III. kategória: Győztes Putz Ottó, Wien, Sun-Beam-gépen, ideje 4 óra 35 p. 52 mp. Körönkénti átlagideje 13 p. 47 mp. 2. Gyurkovich Béla, Sun-Beam-gépen, ideje 4 óra 44 p. 50 mp. 3. Quidenus Károly, Wien, New Imperial-gépen, ideje 4 óra 45 p. 28 mp. 4. dr. Csorba Sámuel, Cotton-gépen, ideje 5 óra 10 p. 26 mp. Indultak 12-en.

IV. kategória: Győztes Delmár Walter, Sun-Beam-gépen, ideje 4 óra 12 p. 16 mp. (Tourist Trophy Rekord). Körönkénti átlagideje 12 p. 36 mp. 2. Karner Ruppert, Wien, Sun-Beam-gépen, ideje 4 óra 16 p. 12 mp. Körönkénti átlagideje 12 p. 48 mp. 3. Ifj. nagybányai Horthy István, Norton-gépen, ideje 4 óra 48 p. 32 mp. Indultak 10-en.

V. kategória: Győztes Hild Károly, Scott-gépen, ideje 4 óra 39 p. 44 mp. Körönkénti átlagideje 18 p. 41 mp. 2. Almásy László Ede, Scott-gépen, ideje 4 óra 40 p. 1 mp. 3. Zamecsnik Gyula, Royal Emphield-gépen. Indultak 5-en. Abszolút

legjobb idő Delmár Walter 4 óra 12 p. 16 mp. (Rekord). Legjobb kör: Dr. Feledy Pál, Sun-Beam és Karner Ruppert sien Sun-Beam 12 p. 12 mp.

László és Fekete

az ország legnagyobb különleges divatszövet- és mosókélmé-áruháza

Budapest

IV, Koronaherceg-utca 14-16

Francia, angol és svájci mosókülönlegességekben cégünknel

oly hatalmas választék áll a hölgyközönség rendelkezésére, mely fölmúlja a múltban ezideig nálunk közismert választékot

Főlemlítésre méltó cikkeink elsősorban a következők:

Pouplin, ripsz és mosóeolink

sima színekben és számtalan mintázatban

Philantia

Svájceban készült, részünkre külön lekött, mosásban föltétlenül megbízható, különleges és teljesen újszerű ruhaanyag

Marocainek, epongeok

ugy a sima színek minden elképzelhető árnyalatában, mint a mintázatok változataiban

Selyemmel átszőtt mosómarocainek

különösen délelőtti ruhákra, disztigvált nagy választékban

Selyemfényű broché-kelmék

kazak, valamint kosztüm- és ruhaanyag, saját diszpozíciónk alapján kikészített színárnyalatokban

Női kosztüm- és férfi-ruha-vásznakban

fölmúlhatatlan nagy választék

Sorozatos kirakataink föntieket szemléltetően igazolják

A cégünknel megszokott előzékeny és alapos kiszolgálás biztosítása készlet bennünket arra, hogy a tisztelt érdeklődő közönség szíves látogatását lehetőleg a koradélelőtti órákra kérjük

Vidéki tisztelt hölgyeinknek készséggel küldjük a szükségelt ruházati anyagokból mintagyűjteményünket

Havanaszivar behozatall cég
Rendeléseket felvesz:

Bernhart B. Béla

pénzügy. hat. eng. külf. dohány és dohányáru behozatala
Enged. sz. 28021-1V/1925.

Budapest, VII., Gizella-ut 49. szám.
TELEFON: József 93-19. 1912-ben alapított cég.

21440. sz. a Jövőhagvom: Fő- és székvárosi m. kir. pénzügyigazgatóság, Budapest, 1925 március 6-án.

Dr. HAYDE s. k. h. államtitkár, p. ű. igazgató.

A békeévek szép emlékei vasárnap, a Király-dijon

Rózsaszínű májusi délután *Pejacsevich Albert* gróf félrecsapja fején kemény fekete kalapját (nem cilinderét, amely az új löversenyter megnyitása óta olyan divat lett Pesten, mint a béke boldog éveiben sem volt), zsakettben és csikos fekete nadrágban ünnepelnek az urak, mintha azokat az esztendőket akarnák visszahozni, amikor még *Király-díjat* futottak a pályán, százezer szem nézegette a felhők furcsa alakulásait a látóhatáron, fodrászok, varrónők, hipnotizáló nőszabók, rejtelmes életmódot folytató tiszterek és megközelíthetetlenül büszke fiákeresek jelentek meg a horizonton, — álomba ringatta magát mindenki, akinek némi igényjogosultsága volt pesti embernek látszatni, amikor versenylovak és a versenylovak emberei kihirdették a városban, hogy megérkezett a Király-díj napja. (O, bizonyos, hogy a masszírozónók fertályorával korábban keltek, a mágnások palotáiban korábban terítették és a polgári házaknál sem volt könnyű testisértés azért, ha ezen a napon megközmásodott a leves. Pest bohó, gyöngyvirágos fiatalok él, — százezer szempár borul el, ha déltájban rosszkülsejű fellegek jönnek a város felé a budai hegyek felől. Élnivágynak minden cipőszalag a városban és még a legöregebb gérokkok is azt hiszik, hogy újra divatba jöhetnek.

1925-öt irnak az évszámoló és Pest olyan ragyogva lép elének a kőbányai határban épített új löversenypályán, mint valami ezüstlakodalmát ünneplő násznép, amely tehetségén fölül is emlékeztetessé akarja tenni azt a napot, amikor ragyogva és ifjan elindult azon a pályán, ahol annyi öröm és balszerenese várt rá, ahol valódi, gáncsnélküli lovagok, majd tolatkodó gyanus existenciák nyujtogatták feléje a karjukat, hogy a zöld gyepe bevezessék. Igen, *Pest a mai királydíj napján megint elővette azokat a trükkjeit, amelyekkel hajdanában boldogult*, — kábító volt és gazdag volt, jómódot hazudott és szegény volt, könnyedén sétált végig a gyepon, holott kétségbeesetten szoritotta a cipő és szoknyáit, ruháit oly gondtalanul lengette, mintha az a májusi cserebogárral együtt termett volna. A boldog, unalmában kövéredő, vagyonosságában tokázódó vagy jólétében fogyasztókat használó Pest mutatkozott meg egy délután olyan női ruhákban, amelyeknek megrendelésénél, szabásánál, próbájánál kénytelen-kelletlen Turf-Kalender-olvasóvá válik az a csoszogó nőszabó is, aki koránál fogva már mentesítve érzi magát a szenvedélyes dátumok hatásai alól... Igen, azok a nőszabók is izgalomba jöttek a városban, akik már olyan magánzóknak képzelték magukat, hogy sem az ujholdat, sem a májusi napot nem találták érdemesnek számon tartani kuncsaftjaik szempontjából, — most pedig a királydíj napján vakká varratták szabónőiket, ők maguk pedig az új löversenyter karzatáról repesve várták mindazokat a sikereket, amelyeket a divatos rózsaszínű ruhák a turf-on elérnek. A nőszabók, — de férfiak sneiderjei is nem hiába karikázták be ezt a napot a maguk naptáraiban. *Pejacsevich gróf félrevágta kalapját és lova — Montaltó — olyan tempóban nyerte meg versenyét, mint akár azok a lovak, amelyeket Teleki gróf (Rascal gazdája) valaha hipnotizált e verseny lefutása előtt.*

Montaltón kívül is mindenki ott volt, akinek

valamely köze van az ünnepélyes Király-díj lefutásához. Már előbb említettem azokat a gavallérokat, akik ugy megszokták ebben a slendrián országban a nehéz cilinderkalap viseletét, mint akár a háboru alatt az egyenruhát. Amint hogy valamikor a múltta váltott években nem sok sánca volt annak a jelenlevőnek, aki csukasziurke-ruha nélkül jelent meg a hiúság várában, — ugyancsak napjainkban még a legkegyesebb hölgyek is csak azon férfiakra ajándékozzák pillantásaikat, akik a *Magyar Lovaregylet* (Jockey-Club) megállapodása révén *cylinderben ünneplik meg egy hét múlva is az új pálya megnyitásának örömeit.* Most a *cylinder lett az új divat, amelyről szalépésnyire megismerik az igazi, vérbeli sportsmannt*, — habár e sorok sokat látott írója látott tegnap délután kürtőskalapot olyanoknak is a fején, akik nem tekinthetők kizárólagosan lelkes löverseny-barátoknak. A divat előbb-utóbb mindig degradálja magát, Bizonyos, hogy *Batthyány Elemér* a jövő heti versenynapokon már más kalapban fog megjelenni. *Lefutották a Király-díjat, ezzel az új pálya méltóan fölavatódott, a kövér kis ügy-*

nökök jövő vasárnap csodálkozva nézik, hogy cilinderkalapjuk alól vetett arcátlan mosolyukra, hozzájuk hasonló arcátlanság vigyorog vissza.

*Fölvonultak a békeesztendők színei is... Vörösek, fehér szegéllyel, feketék, vörös sapkával, vörösésikosok, kékujjak, aranyásárga sapkák, de a legnobilisabb volt az a szín, amelyet egy öreg sportsmann hordat lovászaival: a szalmasárgát az égszínké ujjakkal. *Zichy Béla gróf színei ezek*, — mindig tiszteletreméltók voltak és maradnak azonkívül is, amilyen megjegyzések, átkok, káromkodások kíséretében emlegették őt tegnap azok a polgártársaink, akik táskával a nyakukban jelennek meg a löversenyterén és szokás szerint meggazdagodnak. Nem, tegnap nem vittek haza bérházak vagy selyemharisnyák megvételére való összeget a ringükből. Az öreg gróf lova híven, csalhatatlanul, szilárdan, mint egy régi világbeli becsületész, futotta le versenyét. *Favorit volt és megnyerte a Király-díjat.**

A népszerű *József főherceg* debrecenies ötfogata körül az automobilonok százai. A hangulatos, melegérszerű, elgondolkozódó Király-díj elmulása után az emberek megint visszazökentek szokásos illemszabályaik közé, keserűen, gyanakodva, rosszat szimatolva futottak a kocsik a savanyu Pest felé.

Kriidy Gyula

Egy fiatal folyamór agyonlőtte szerelmét, azután főbelőtte önmagát

Mindenki ellenezte házasságukat, ezért menekültek a halálba

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap hajnalban halálosvégi szerelmi dráma játszódott le a József-körúti Savoy-szállodában. Szombaton estefelé megjelent a szálló portásánál egy fiatal folyamór, aki nagyon nyugodtan, csendesen viselkedett, szobát kért huszonnégy órára, kifizette a szoba árát, elkérte a bejelentőlapot és azt kitöltötte. Odaírta: *Horváth József* huszonnégy éves folyamór. Megkapta a IV. emelet 28. számú szobájának számozott kulcsát, megigazította a derékszíjat, *amelyen ott csüngött bőrtáskában szolgálati revolvere.* A folyamór fölment a szobájába, ott ugy tett, mintha mosakodnék. Rövid ideig foglalatloskodott a kis szállodaszobában, aztán lement az utcára, ahol találkozott valakivel, majd fölment újra a negyedik emeletre és *kisvártatva követte őt egy fiatal, csinos, nagyon jól öltözött leány.* Bezárkoztak a szobába.

Reggel fél három órakor a negyedikemeleti szobapincér két dörrenést hallott.

Bekopogtatott Horváth József szobájában ahonnan csak elhaló hörgés hallatszott ki. Föltörték az ajtót s

a szobában ketten feküdtek vértócsában: Horváth József és a fiatal leány,

akinek irataiból megállapították, hogy *Párisi Rózsának* hívják és 22 éves. A leány homlokán lövési seb. Az első segélynyújtás alkalmával mindjárt konstatalták, hogy

a leány azonnal meghalt.

A férfi a második golyót saját fejének irányította. Haldokolva szállították a mentők a XVII. helyőrségi kórházba. Az asztalon csak egyetlenegy levelet találtak, rajta a következő sorokkal:

„Közös elhatározással megyünk a halálba, mert nem lehetünk egymásé. Mindenki ellenezte a házasságunkat”.
Ezt a levelet ketten irták alá, Horváth József és Párisi Rózsa.

Zita királyné állapota kielégítő

Bilbao, május 17.

Lequeitioból jelentik: *Zita királyné állapota annyira javult, hogy kielégítőnek mondható.*

Egy humoros fölhívás „a t. szavazójegycsaló urakhoz”

(A Reggel tudósítójától.) Tekintettel arra, hogy a szavazójegyekkel számos visszaélés történt, sok igazolványt hamisított meghatalmazás alapján vették át, a demokratapárt néhány jóhumoru tagja a következő fölhívást teszi közzé:

Fölhívás a t. csaló urakhoz!

„Attól kell tartani, hogy halottak, fegyencek és ismeretlenek nevében önök, t. csaló urak, meg fognak jelenni az urnánál és megkísérlék az elcsent szavazóigazolvánnyal a kezükben, hogy jogtalanul leszavazzanak.

T. csaló urak, óva intjük önöket, ne próbálkozzanak, mert a vállalkozás kockázatos és önöket a csaláson rajtakaphatjuk.

De ha mégis sikerülne eljutniok a szavazófülkéig, ott, t. csaló urak, gondolják meg, melyik a nagyobb csaló, az-e, aki önöket szegénységük miatt ilyen aljas szerepre szegődötti vagy önök. És mert bizonyos, hogy az előbbi a nagyobb csaló,

bosszulják meg magukat és odabenu a fülkében huzzák át a szavazólapot vagy írják reá: halott vagyok, fegyenc vagyok, vagy írják reá: meghaltam, fegyházban ülök, ismeretlen vagyok, tehát a legnagyobb sajnálatomra nem szavazhatok.”

Öt évszázad óta

tart a kávé diadalutja a világ körül! Igyék tiszta, hamisítatlan babbkávét, ez egészségét előmozdítja és szellemi frissességét fenn tartja.

MEINL GYULA

BARTFA
(BARDIOV) Gyógyfürdő KLIMATIKUS GYÓGYHELY

Vasas, szénsavas gyógyiszfürdők. Elsőrendű gyógyhely mindennemű női bajok, vérszegénység, sápkór, gyomorhajók, szívhajók, érelmeszesedés ellen, stb. — 6000 hold ősfenyőerdő közepén, 30 km parkirozotti órrei sétány-nal. Sporttelepek felnőttek és gyermekek részére. Különböző szociális célok.

Elsőrangú modern átalakított szállodák, villák, vendéglők, kávéházak
Arak: Elsőrendű szállodai szoba teljes panziónal minden adóval együtt 50 cseh kor.-tól feljebb
Magyarországi Igazgatóság: Budapest V, Vilmos császár, ut 66. szám.
Deviza Bank Részvénytársaságnál Telefon: 66-40 és 8-34

Vigszinház

A CSIRKEFOGÓ

Szenes Béla új bohózata

Főszereplők:

Hegedüs Gyula
Gaál Franciska
Góthné Kertész Ella
Góth Sándor
Fejes Teri
Rajnay Gábor
Szerémy Zoltán
Sarkadi Aladár
Dénes György
Rajna Alice

KÖZGAZDASÁG

Gigantikus válságok a világpiacokon

(A Reggel tudósítójától.) A nagy konjunktúra éveire imo elkövetkezett a pangás, a baisse korszaka s a dolgozó emberek millióinak nagy megkönnyebbülésére a munka és a jószág értéke közötti különbség lassan-lassan csökkenni kezd. Magyarország kínai fallal elzárt terület ma még, ahol a világpiac árhullámszája alig érezhető, hiszen a gabona métermérszája is 4 aranykoronával drágább nálunk, mint a világpiacra, de a világ piaca ma egységesebb, mint valaha s nincs hatalom, mely a kereslet és kínálat éretörvényei előtt elzárkózni tudna. Ez a világpiac pedig, bármelyik sarkába nézünk is, a csökkenő kereslet és az egyre viharosabb kínálat

képét mutatja. A világgazdaság motórikus erejének, a szénnek és kőolajnak piacán nagy válság körvonalai bontakoznak ki. Anglia déli és nyugati szentterületein hatalmas halmokban hevernek az eladhatatlan szénkészletek. Az angol szén a világpiacra ma eladhatatlan, az ára tonnáként 25% sillingről 19% sillingre esett, úgy, hogy Anglia szénkivitelenek értéke 1924-ben 26 millió fontról 12 millióra esett, a német bányáipar alacsonyabb munkabéréivel és hosszabb munkaidejével egyelőre kiszorította a cardiffi szenet a tengerhajózáshól, míg a sulyos kamatokat emésztő angol szénkészletek meg nem jelennek a piacon és a kontinentális szénipart újabb árredukciókra nem kényszerítik. Ezzel megindult a verseny klasszikus körforgása. Az árak lassu, de egyre erőteljesebb ritmusu lecsökkenése, a fogyasztási, a fölvevőképesség színvonaláig s a kereslet megelénküléséig, amely aztán a folyamatot a megfordított irányba tereli. Egyelőre a körforgás első fele

az áreszkedés előjelei

mutatkoznak a kőolajiparban is. Az orosz petróleumipar termelőképességének 75%-át érte el a múlt év utolsó hónapjában, a mosszuli határkérdés megoldása küszöbön áll és az iraki petróleumforrások bő termése az év végén megjelenik a világpiacra. A tömegek vásárlóképessége sehol annyira nem csökkent, mint a

textilárak

piacán, viszont a szövőanyagok produkciója minden nyersanyagnál nagyobb mértékben megnövekedett. Míg Magyarországon megszünteti üzemét az egyetlen műselyemgyár, addig Angliában ez az ipar mértani haladvány szerint növekszik. Egyetlen angol vállalat ma fonásban és szövésben annyi műselymet termel, amennyi 200.000 bála gyapotnak felel meg, pedig a háború előtt e vállalat alig termelt néhány ezer kilogrammál többet. A világ gyapottermelése ez idén 25%-kal többnek ígérkezik, mint a múlt évi volt és Liverpoolban olyan erős ma a kínálat, hogy termin gyapotot alig lehet elhelyezni.

Az egész világ gyapotipara nagy válsággal küzd.

Lancashire gyárvárosai féldővel dolgoznak és Németországnak csak a szene konkurrál az angol iparral, de a pamutipara nem. Ez év végén kerül üzembe a geizrehi nagy völgyzárógát és a jövő évben kerül piacra az új szudáni gyapot, amely az angolok számítása szerint, legalább 20-25%-kal fogja leszorítani a gyapotárakat. A gyapjúpiacon viharosabb gyorsasággal játszódnak le az események, a csökkenő fogyasztóképesség itt még nagyobb erővel érezteti bomlasztó erejét. Az angol gyapjúipar centruma, Bedford az év első negyedében a gyapjúárak esésén közel

10.000.000 dollárt veszített.

Az ausztráliai Brisbaneben beszüntették a pánik miatt a gyapjúárveréseket s a londoni aukcióban a gyapjú ugyszólván eladhatatlan s a januári csökkent árakhoz képest további 15-30%-os az áresés. A téli gabonahossz és a gumi műtlen árugrása, amely a spekuláció sarokbaszorításának a következménye, utolsó vergődés az áru babonás tiszteletének. A hosszú konjunktúrában megnövekedett termelés és a lecsökkent fogyasztás egyforma részben okozói a mai nagy világválságnak, amely-

nek megoldása csak egy lehet: az áru és a munka egy szinten találkozása. Az amerikai gazdasági élet csodálatos vitalitását és szinte ösztönös alkalmazkodó képességét mutatja, hogy e válság az Egyesült Államokban néhány hónap alatt szinte észrevétlenül elsimult és az amerikai gazdasági élet majdnem automatikusan billent egyensúlyba. E csodálatos jelenség titka az, hogy Amerika a válságot a belső fogyasztás lázas fejlesztésével oldotta meg, a saját lakosságának vásárló- és ezzel munkaerejét igyekszik mindenáron megnövelni, mert Amerikában még a bankigazgatók is ismerik azt az igazságot, hogy minden érték forrása a munka és tiszteletben tartják a Biblia szavát: „A munkás megérdemli az ő táplálékát.”

Dr. Kiss Dezső

× **Miért fizet a Georgia csak 6%-os osztalékot?** A nagy tőzsdéi üzlettelenség mellett csak azokban az értékpapirokban van az értékpiacon kereslet, amelyek legalább némiképpen igyekeztek osztalékpolitikájukat a mai viszonyokkal összehangba hozni. Hogy mennyire befolyásolja a helyes osztalékpolitika a papírok helyes értékelését, annak egyik jellemző példája a Georgia esete. A tőzsdéirület kedvenc játék-papírosa, amelynek mai árfolyama 270.000 korona, csak 16.000 koronát, vagyis 6% osztalékot fizet, amelyet a piac kedvezőtlenül ítél meg és ami azután a papír elhanyagolásában jut kifejezésre. A mérlegszakértő ugyanis, aki a vállalat legutóbb közreadott mérlegében a sorok között is olvasni tud, a mérlegaktívák egyes tételeit abszolút leértékeltnek találja. Így a Mezőgazdasági Ipar a mérlegben gyári telkeit, épületeit, gépeit, felszereléseit, iparvágányait és egyéb milliárdokat érő ingatlanait még nem is kerek egy milliárdban, hanem 879 millióban veszi föl. A mérlegaktívum második tétele: a mezőgazdasági és erdei holt felszerelés, a szeszgyár és a különféle befektetések pedig nevezetesen alacsony, 16% millió koronával szerepel. Ez arra enged következtetni, hogy itt bőséges rejtett tartalékolás esete foroghat fenn. Jellemző az is, hogy sem szociális, sem emberbaráti célokra egy fillért sem áldozott a Georgia, amely éppen a mezőhegyesi állami bérletekkel jutott milliárdokhoz, nem is aranykoronában, de dollárban. A legridegebb önzés orgiája ez a Georgia, amely most kegyesen 16.000 koronát juttat részvényeseinek, akiket félmillió fölül kezdett bedüteni a papír megvásárlásába...

× **Magyar Ruggyantárugyár Rt. közgyűlése elhatározta, hogy részvényenként 450 = K 9000 osztalékot fizet és hogy a jöletli alap céljaira 350.000.000 K-t fordít.** — Az igazgatóság új tagjaivá Schwartz Alfréd és dr. Stein Emil választották. Kelemen Lajos ügyvezető igazgatót vezérigazgató-helyettesé neveztek ki.

× **Trieszti Általános Biztosító Társulat (Assicurazione Generali) közgyűlése a 94. évi működés intézet újabb hatalmas teljesítményéről tesz tanúságot. A számszerű adatok közül kiemelendő a kárbiztosítási ágazatokban (A) mérleg 273.126.910.29 lírára és az életágazatban (B) mérleg 117.800.713.52 lírára rugó díjbevétele. A kimutatott tiszta nyereség mindkét ágazatban összesen 17.167.973.89 líra. A biztosítási alapok összege a tavalyi 640.000.000 lírával szemben 90.000.000 líráról 730.000.000 lírára emelkedett. Az eddig 40.000.000 líra (80.000 darab 500 líra névértékű) részvénytőkének 60.000.000 líra való fölemelésére vonatkozólag is előterjesztést tettek. Minden két régi részvényre egy újat fog a régi részvényeseknek 500 líra vételáron átengedni.**

× **Budapest-Ujpest-Rákospalota Villamos Közúti Vasút Rt. közgyűlésén egyhangulag tudomásul vették az igazgatóság jelentését. Dr. Perczel György igazgató a közgyűlés elé terjesztette a BUR-vasút üzemének vitelére a Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársasággal kötendő megállapodást. A kisebbségi részvényesek nevében dr. Lévy Béla az üzemviteli megállapodást a közgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.**

× **A Budapest Székesfővárosi Közlekedési Rt. közgyűlésén Buzáth J. alpolgármester a főváros nevében az igazgatóságnak köszönetét, a tisztikarnak és a munkásszemélyzetnek elismerését fejezte ki. Az évi jelentés szerint 486.93 millió K volt a bevétele, a vasutüzem kiadásai, a B. Sz. K. Rt. üzemkezelésében álló BUR-, Földalatti és Szentlőrinci Vasutak részesedésével együtt 485.455.658.600 K. A tiszta nyereség 1.480.655.296 K. 5%-os osztalékra 25 milliót fordítanak, 72.782.765 K-t az alapszabályszerű tartalék-alapba helyeznek, a részvények után föltulajdonosul részvényenként 19.000, összesen 975 milliót fizet a társaság, a főrmaradó 407.872.531 K-ból pedig emberbaráti és közművelődési célokra 240 milliót, az igazgatóság tiszteletdíjára 148 milliót, a föltulajdonosult tiszteletdíjára 14.800.000 K-t utalt.**

× **A Hungaria Egyesült Gőzmalmok közgyűlése elhatározta az 1924. évi osztalékszétvényt 10.000 K-val való beváltását e hó 15-től kezdve a Hitelbank pénztáránál. Lugossy József ur az igazgatóságba beavasztatott.**

× **„Részvénytársaság villamos- és közlekedési vállalatok számára” (Trust) cég közgyűlés jövahagyta az 1924. évi mérleget és elhatározta, hogy a 7. sz. osztalékszétvényt e hó 18-ától kezdve 12.000 koronával váltassék be a Hitelbanknál.**

× **Az Első Budapesti Gőzmalmi Rt. közgyűlésén az 1924. üzletévre részvényenként 15.000 K osztalék kifizetését határozták. A szétvényt a Kereskedelmi Banknál e hó 12-től kezdve váltják be.**

H. G. WELLS

nagy

Világ-

története

magyarul

Több száz illusztrációval, térkép- és grafikon-melléklettel

világsiker

A Ma legjelentősebb írói alkotása, történelem

a XX. század szemszögéből nézve,
a XX. század embere számára

Az angol és német kiadás eddig 4.000.000 példányban kelt el. A lexikonalakú, 640 oldalas egészvászonkötösű könyv ára

665.000 kor.

Megjelenik ez év november elején

Előzetes megrendelés esetén

csak **441.000**

korona, mely összeg május elsejétől kezdődőleg havi **63.000** koronás részletekben törleszthető

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó

GENIUS

Budapest VII, Ilka-utca 31. sz.

Kérjen ismertetőt!

STOEWER
az írógépek királya

Kérjen ajánlatot a vezérképviseletől: V. Vilmos császári-ut 60. Telefon 48-65

TRENCSÉNTÉPLIC

csodás sikerrel gyógyít

csúzt, köszvény, ischiast

Ideális tavaszi kúrák. Napi penzió (lakás, étkezés) az előidényben 40 cseh korona. 33% utazási kedvezmény. Prospektus és fölvilágosítások: Fűrészigazgatóság Trencsánke-Teplice, Lafayette áruház, Budapest V, Lipót-körút 21.

Hogy él Heltai Jenő Budapesten és hogy élne Párisban, ha véletlenül francia írónak születik

(A Reggel munkatársától.) Vasárnap délután megláttam Heltai Jenőt az egyik körüti kávéház teraszán, amint a tikkasztó kánikulában uzsonnázott. Hirtelen, minden ok nélkül az jutott eszembe, hogy

a párisi Heltai Jenő

Ilyenkor cutawayben és cilinderben sétál Longchampsban, a Grand Prixen, és ime,

a pesti Heltai Jenő

még csak a Király-díjra sem ment ki, hanem itt ül egy polgári kávéházban és csöndesen issza uzsonnakávéját. Miért? Odaléptem hozzá és őszintén elmondtam neki gondolataimat. Ő derűsen mosolygott szavaim fölött, derűsen és megbocsátóan. En pedig tovább fűzve a témát, most már arra kértem meg, mondaná el nekem,

hogy is él egy francia Heltai Jenő

és hogyan — a magyar. Heltai mosolyogva dőlt hátra a székeben és — felelt a kérdéseimre. Lehet mulatni rajta. Ime;

— A francia Heltai Jenő délelőtt 10 órakor ébred. Ekkor bejön a komornyikja és ezüst tálcán behozza neki a reggeli csokoládéját, az ujságokat és a leveleket. Az író megreggelizik, felölti fekete selyem pyjamáját —, mert időközben értesült arról, hogy a masször és a borbély már várja a fürdőszobában. Átmegegy a fürdőszobába, átadja testét a jótékony hullámoknak, utána pedig a masszörje és a borbély veszik munkába. Félórásca pihenés után visszatér hálószobájába, ahol a komornyikja jelenti, hogy a titkár ur és a gépirókisasszony már megérkezett. Ebéd előtt egy órai könnyű munka. Levelek elintézése, a kihallgatásokért jelentkezők, üzleti megbeszéléseket folytatni akarók, telefonon jelentkezők, randevuk és fogadóórák beosztása. A titkárnak — aki egy tehetséges fiatal író, természetesen — elmondva főbb vonásokban az estére megírandó cikk tartalma. 12 órakor ebéd valamelyik kedves, nyári vendégében Champs Elyseén, egész egyszerű ebéd — mindenestre egy pohár finom benediktiner vagy Fine champagne, utána pedig egy havanna, no, nem ünnepi alkalomra való, hanem csak a rendes mindennapi. A vendéglőbe gyalog megy, ebéd előtt egy kis séta nem árt, — ezt annyival könnyebben teheti meg, mert hiszen a palotája ott van a Champs Elyseén

szomszédságában, nem messze a köztársasági elnök palotájától, az Elyseétől. Ebéd után hazamegy és negyedóra könnyű álom után végre komoly munkához lát. Aszerint, hogy regényt ír-e vagy drámát: elmondja titkárának főbb vonásokban — ha regényt ír a következő folytatás, ha pedig drámát ír, a következő jelenet tartalmát, vagy pedig ha különösebben ihletett hangulatban van, ő maga személyesen diktálja le a gépirókisasszonynak a folytatást vagy a jelenetet. Azután jönnek a kihallgatások: kiadók, francia vagy külföldi hírlapírók, akik interjuert jönnek, esetleg filmügynökök vagy amerikai színigazgatók, sőt helybeli-közeli mindenféle ajánlólevéllel nagyon kedves fiatal nők, akik a színművészeti pályára óhajtanának lépni és ebből a célból hajlandók az írónak bemutatkozni s nemcsak a bennük rejlő lelki tehetségeket hajlandók kedves és elmes társalgás formájában napfényre hozni, hanem lényük külsőségeit is, — ahogy Párisban mondják: akadémiájukat is hajlandók kedvező világlátásban az író műértő zemei előtt föltárni. A művészettel való intenzív foglalkozás közben elérkezik a vacsora ideje, amelyet az író most már társaságban tölt el, mert hiszen vacsorára Rochefoucoult hercegre hívatalos. Természetesen frakkot ölt, autóba veti magát és néger sofförjének, valamint kedvenc farkaskutyájának társaságában megjelenik a herceg palotájában. Vacsora előtt egy kis cserélet tart, jóindulatáról biztosítja a püspököt, aki akadémiai tagságra óhajtat pályázni és báronyos szempillantással simogatja végig azokat az előkelő hölgyeket, akik közül legközelebbi flirtjének áldozatát fogja kiszemelni. Vacsora után aztán klubjába megy, nyer vagy veszít egy pár száz aranyat, még megiszik egy kávéház teraszán vagy valami előkelő mulatóhelyen egy pohár pezsgőt és azután hazamegy a szép nyári éjszakában, miközben az autója nesztelenül követi őt a kocsiuton. Hazaérkezve, arra gondol, hogy miután még korán van, jó volna lefekvés előtt egy jó könyvet olvasni. Körülméz a könyvtárteremben, hogy mi volna az a jó könyv és rövid habozás után előveszi most megjelent és eddig százezer példányban elkelt legújabb regényét, olvasni kezdi és egy pár szebb helyen fejszóválya azt mondja: a titkárom nem is ír rosszul, ebből a fuból lesz még valami...

*

— Na és az igazi Heltai Jenő?

— Az igazi Heltai Jenő? Ő is fölkel 10 órakor egyszerű lakásában, amelyhez most végre hozzájutott, miután 8 esztendeig hiába könyörgött az összes miniszteriumokban és hatóságoknál, hogy lakást utaljanak ki neki, ami azonban nem történt meg, aminek következtében a 8 év alatt mindössze egyetlenegy munkáját tudta befejezni, azt is olyan szegényes körülmények között, hogy nem diktálhatta sem titkárának, sem gépirókisasszonyának,

hanem elejétől végig kénytelen volt saját maga kitalálni és megírni. Most végre sikerült annyi pénzt kölcsön kapnia, hogy egy lakást tudott vásárolni, amelynek két szobája butorok hiánya miatt ma is üresen áll. 11 órakor bemegy az Athenaeumba, amelynek irodalmi igazgatója és ott dolgozik 3 óráig. Innét hazamegy, megebédel és ebéd után újból visszamegy, folytatja könyvkiadói tevékenységét, kollégáinak munkáit olvassa és — javítja, legjobb esetben, ha egy kis szabadideje van, a francia író színdarabját fordítja magyarra. Kilenc órakor hazamegy, megvacsorázik és legjobb esetben bemegy a Fészekbe, hogy egy szerény alsós gyönyöreinek adja át magát. Ezért és mert nem jár mindig villamoson, hanem néha konflison is, kissé könnyelmű ember hírében áll és a bohémek még mindig fejedelmiket tisztelik benne. Alsós után az enyhe nyári éjszakában gyalog megy haza, miközben autója nem követi a kocsiuton. Minthogy még korán van, ő is egy jó könyvet szeretne olvasni és kikeresi ő is egyik régi saját munkáját, amely azonban nem fogyott el 100.000 példányban, mert csak 2000 példányban nyomtatott és a Move annak idején ennek is megtiltotta a terjesztését. Egypár mulatságosabb helyen fejszóválya mondja: nem is rossz, ebből a fuból lehetett volna valami...

Egyed Zoltán.

Színházi közlemények:

* Vizsgaelőadás. Az Országos Színészegyesület iskolájának növendékei vasárnap délután a Fővárosi Operettszínház színpadán a „Tatárjárás”-ban mutatkoztak be. Kellemesen tűnt föl a jó együttesben Sariós Viola Mogyoróssy huszárukéntes szerepében, továbbá Lengyel Antal és Lakatos Irén.

* A Király-Színház karénekesének jutalomjátéka. Aldoözösütőkön, e hó 21-én délután 3 órakor rendes esti helyarákkal tartják meg a Király-Színház karénekesi jutalomjátékukat. Ez alkalommal Bródy-Martos-Jacoby gyönyörű operettje, a „Szibill” kerül színpadra a parádés szereposztásban, amelyben mostani fölújítása alkalmával oly rendkívüli sikert aratott.

* Ma, hétfőn lesz a „Dolly” első jubileuma a Városi Színházban. Hugó Hirsch világhírű operettje, amely bűbájos és példátlanul mulatságos szövegével és pompás zenéjével Berlin és Bécs után Budapestet is meghódította, állandóan zsufolt házak mellett jutott el 25-ik előadásához. Az innapi előadás is természetesen a premier nagyszerű együttese játssza a diadalmas újdonságot, amely még soká fogja dominálni a Városi Színház műsorát.

* Stanislavszki színház a Fővárosi Operettszínházban. A Stanislavszki-féle moszkvai Művészszínház tagjai Germanova, az orosz Duse vezetése alatt a következő műsorral fognak vendégszerepelni a Fővárosi Operettszínházban:

Pénteken, május 22-én, Csehov: „A cseresznyéskert.” Szombaton, május 23-án, Gorkij: „Éjjeli menedékhely.” Vasárnap, május 24-én, délután, Gogol: „Stepancsikovfalva.”

Vasárnap, május 24-én, este, Csehov: „Vanja bácsi.” Hétfőn, május 25-én, Gogol: „Házasság.” Kedden, május 26-án, Euripidesz: „Medea.” Szerdán, május 27-én, Ibsen: „A tenger asszonya.” Csütörtökön, május 28-án, Rabindranat Tagore: „A király.”

A jegyek árusítását megkezdték.

MEGNYILT A

CSILLAGHEGYI STRANDFÜRDŐ

Kabinelevétel: Andrássy-ut 27

A megszokott olcsó kombinált fürdőjegyek a Pálffy-téren kaphatók

Értékpapirokra

a tőzsdei árfolyam 80%-a erejéig pénzt folyósítunk heti kamat vagy évi lombardkamatra Letéteket kiváltunk

Banküzlet Sas-utca 12. Tel.: 29-52 és 158-36

JOSS

nyeremény-gallérok sorsolása

ez évi május hó 15-én a székesfővárosi pénzügyigazgatóság lottóosztálya kiküldöttjének és a politikai biztos ellenőrzése és fölügyelete mellett megtartott.

20.000.000 K-t nyert 2276. szám
5.000.000 K-t nyert 58415. szám
2.000.000 K-t nyert 81778. szám
2.000.000 K-t nyert 36709. szám
1.000.000 K-t nyert 15044. szám

1.000.000 K-t nyert 17650. szám
1.000.000 K-t nyert 963. szám
1.000.000 K-t nyert 44326. szám
1.000.000 K-t nyert 4033. szám
1.000.000 K-t nyert 88592. szám

Minden nyereményjegy ellenében, amely nem került kisorsolásra, vásárolható 3 darab oroszlan védjegye gallér kedvezményes árban. Duplagallér darabonként 15.000 koronáért

Brilliánsokat, gyöngyöket

és régi ezüstdíszeket Schmeiczer Bonif. Károly-körút 28. sz. (Közvetlen értékben vásárol Schmeiczer ponti városház főkapunál)

SODORJON JANINA PAPIRT

Egyedül füstölheti ki poloskáit

a szerencsés hatáson „Novusz”-gyertyákkal hatása bámulatos, nem piszkít, egyszerű kezelés, számtalan elismeréssel. — Postai kiküldés: ZELMANOVITS DROGÉRIA, Budapest VII, Wesseliényi-utca 56. szám

SCHNUR HENRIK

Felöltők, raglánok, öltönyök, gyermekruhák legolcsóbban vásárolhatók

Rákóczi-ut 15. szám

PITROFF MIKLÓS

okl. gépészmérnök, autóspezialista

SOFFŐRISKOLÁJA

Fővételi iroda: Erzsébet-körút 28. szám, I. emelet 16. Telefon: József 116-79. Következő olcsó csoporttanfolyam június hó 1-ig jelentkezés részére 1.000.000 koronás tandíjjal. Részletre is fizethető minden pótdíjazás nélkül. Saját luxusautó. Magánkiképzés is

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt Mondja, kedves Intim Pista,

mit szől ehhez az édesbus, konzorciumos színházi időjáráshoz, a Király-Színházbeli nagy jégveréshez?

— Hát csak a Király-Színházat verte el a jég?
— No nem, de az Unió irodái a Király-Színház épületében vannak és ott péntek óta bizony valóságos tatárjárás van. Láttunk angyali szépségű primadonnákat, amint napernyőjüket thomahawként forgatták fejük fölött, miközben rougeos szájukról andalító szerelmi vallomások helyett vad csatakiáltások röpöttek föl a levegőbe. Elragadó naivák vitriolos üvegeket szorongattak a markukban és egy temperamentumos szubrett nyitott bicskát huzott ki a retiküljéből, hogy majd ezzel vágja ki a gázsít a főpénztárnok zsebéből, vagy pedig — szíjat hasít a hátából. És szídják a „dinasztiát“, mint ahogy hajdanában, Madarász apó idejében a kuruc követek szídták a parlamentben — a kamarillát. Hogy a súly ott egye meg őket, ahol vannak és ette volna meg, amikor betették a lábukat a színházhoz, meg ez, meg az, meg lehet ráismerni az emberekre az Uniónál. Beöthyre újból úgy néznek, mint egy istenre, Lázár Ödön meg úgy járkal közöttük, mint a kakas a kotkodácsoló baromsfudvaron. A konzorciumos rendszert ugyanis ő találta ki abban a formájában, amely szerint az Unió színházait ma reggel óta vezetik, szóval „sein Sistem“-től várják a színészek a hetedik világsudát: a reuzálást.

— Na és mit gondol, fog sikerülni?
— Azt csak a jó Isten tudja. Mert ez most már kizárólag tőle, meg a publikumtól függ. A Nemzeti Kaszinóban szombaton este egy mágnás odaszólt az olvasóteremben az egyik urnak, hogy: ő tíz év óta nem volt színházban, de ezentul minden héten kétszer el fog menni „ezekhez a szegény színészekhez“ valamelyik Uniószínházba. Nevetséges volna a publikumtól azt kérni most már, hogy quasi szervezkedjen arra, hogy látogassa az Unió színházait, amelyek máttól kezdve, akiknek a kedvéért a színházba jár: a színészek kezeiben vannak, mert hiszen részvéttől senki sem megy el szórakozni valahová. De miután a színészek nagyon jól tudják, hogy a publikum, amelynek rokonszenve kétségtelenül az övék, mégis csak akkor fogja őket hathatósan támogatni, ha ebben a gazdasági bajokkal tele világban valóban valami egész rendkívülit produkálnak, el is annak szánva arra, hogy a legteljesebb gőzzel fognak dolgozni és így a publikum valóban elhatározhatná egy nemes gesztussal, hogy ezentul be fog menni a négy színház valamelyikébe. Szóval: az új deviza: járjunk Unió-színházba!

— ... És igyunk Gottschlig-rumot, nem?
— Ilyenformán. Az Unió-színházak új művészi vezetői egyébként tegnap este megállapították a színházak legközelebbi programját is, kiosztották a szerepeket, a növendék-statisztériát teljesen megszűntették, úgy, hogy már ma estétől kezdve a legkisebb néma szerepet is az illető színház valamelyik rendes szer-

ződtetett tagja játssza. A programjuk pedig a következő: A Magyarban a Pirandello-darab Somlayval, Törzsszel és Titkossal, esetleg ezt megelőzőleg valamelyik nagysikerű darab re-príze. A Belvárosiban egy tipikus krízis-írónak, Jack Devalnak „Odette“ című darabja következik. Ugyanis tavaly, amikor az Uniónál a rezsimváltozás bedőlt, ugyancsak éppen Deval egy darabját játszották, a „Szépség“-et. Odette egy író felesége, akitől az orvosok — irodalmi sikerei érdekében — temperamentumos férjét eltiltják egy időre. Az asszony elmegy egy fürdőre, miután a férjével úgy sem élhet és itt megismerkedik egy diplomatával, akinek végül is — ellenállóerejét a hosszas szerelmi éhezésben elveszítve — a karjaiba hull. Miután azonban férjét végtelenül szereti, kétségbeesik tette fölött és csak akkor nyugszik meg, amikor az anyja elhívteti vele, hogy az egész kalandot csak — álmodta. Innét a darab címe: „Odette, vagy a megálmódott szerető.“

— Örösi.
— A Királyban szerdán meg lesz a revü-operett premierje, a Blahában pedig újból kabaré lesz, Emőd Tamás vezetése alatt. A jövő héten már meg is lesz az első premier, részint re-prizekből, részint egész új darabokkal és magán-számokkal.

— Szóval, kiderül az ég Kökény Ilona fölött?
— Fölötte is, más kabaréstarok fölött is. Vannak, édes öcsém, Bendeguz, egy egész csomóan, akiknek hónapok óta nem volt meleg szonon a szájukban. Képzelmeli, hogy ki lehetnek ezek, szegények, éhezve egy kis danázásra.

— Óhóriási, bruhaha. Na és mit szólnak a kaján Vig-belick a krachhoz?
— Dolgoznak, öcsikém. Ja, könnyű nekik. Blumenthal, akiről azt beszéltek a jólétesültek, hogy szétvágja az egész társaságot a deficit miatt, tudja, mit csinált? Föl a fejével, mondta nekik, lesz ez még rosszabbul is! Ezzel szemben, akárhogy haragszik is Ambrus bá szegény Szenes Bélára, akármilyen rossz is szerinte a darab, „A csirkefogó“-nak a premieren akkora sikere volt, mint tavaly ilyenkor az „Antónia“-nak. Az emberek úgy ették az egészséget, mint a tésztát. Részemről például — pedig maga tudja, hogy szigorú gyerek vagyok — remekül mulattam és miután Szenesnek sem volt más célja, tehát a dolog rendben is van. Majd a főszezonban játszaniuk újból Galsworthyt, — hogy a kutya se menjen be a színházba!

— Ahahahi, ez így van.
— Na látja. Sőt, tudja, mit mondott Jób Daniél az este nekem? Hogy nem is játszanak több új darabot az idén, olyan sikert várnak „A csirkefogó“-tól. Nem is tudom, a színészek közül kit dicsérjek jobban, Hegedűst, vagy Rajnait, vagy Góthékat, azt hiszem, a legkedvesebb mégis Rajna Alice és Sarkadi voltak.

— Na és a Fővárosiban?
— Ott igen. Amint tudja, a Riquette“ jön, nem Labassal és nem Petrással, a bübájossal, akit az a zordon, konok férje sehogyse akar visszaengedni a színpadra, hanem Billerrel, aki szerdán érkezik vissza Olaszországból, ahol csicseregő tanfolyamon volt, miután az új darabban folyton csicseregnie kell. Abban a reményben, hogy ez nem fog neki tulságosan nehezére esni, miután amúgy is régi híres csicseregő családból származik a kis édes, áttérek váratlanul e heti pletykára.

— Na nem...
— Dehogy is nem. Ezuttal negativum a pletyka, akár egy helyreigazítás a sajtótörvény értelmében. Tehát: nem igaz, hogy a fontokban is milliomos gróf eljegyezte a gyönyörű bárónőt, nem igaz, hogy a gyönyörű bárónő válik és férjhez akar menni. Ideje volna, ha a pesti pletyka békén hagynd őket...

* A kultuszminiszteriumban ma folytatják az operaházi szerződéseket. Ma, hétfőn, az Operaház magánénekesének második csoportjával tárgyal Fülci-Szántó miniszteri titkár a kultuszminiszteriumban. Ezeknek az új szerződési tárgyalásoknak nagy hibája, hogy Radnai igazgató nincs itthon. Ma Pataky Kálmán, Pilinszky Zsigmond, Pogány Ferenc dr. és Pusztay Sándor kerülnek sorra. Az Opera-

ház körében arról beszélnek, hogy több kiváló tag nyugdíjba megy, viszont többen újra B-listára kerülnek. A kultuszminiszterium a szerződési kérdésekben, hír szerint, a legmerészebb álláspontot foglalja el. Egyfelől egyetlen tag sem kap több fizetést, mint amennyije az idén volt, másfelől megszorították a szabadságidőt és szinte korlátlanul kiterjesztették a föllépések számát, ami azt jelenti, hogy a tagok az eddigi nyolc kötelező föllépés után járó külön föllépési díjaktól el-esnek. Kötelezték azonkívül az ujonnan szerződő tagokat arra is, hogy akár a legjelentéktelenebb szerepet is vállalják és énekeljék. A férfimagánénekesek legnagyobb fizetése 1200 aranykorona, a női tagoké 800 aranykorona havonként. A női magánénekesekkel vagy szerdán, vagy csütörtökön kezdődnek meg a szerződési tárgyalások. A hölgyek jóval többen vannak, mint a férfiénekesek, úgy, hogy közülük sokkal több áldozata is lesz a szanáló léptetésnek, mint amennyit ez a férfiak közül követelt.

* Herczeg Ferenc új darabja: „A hidon át“. Herczeg Ferenc — amint azt már jelentettük — új darabot fejezett be, amely a jövő szezonban fog színre kerülni a Nemzeti Színházban. A darabnak eddig az volt a címe: „A magyarok hídja“, Herczeg azonban tulságosan patetikusnak találta ezt a címet és most megváltoztatta. Így „A hidon át“ lett a darab új címe, „A hidon át“ egyik főjelenete eddig egy kedves, magyaros mulatság volt, amelyet a szerző most ugyancsak megváltozott. Egy táblalíró-majális színes és vidám jelenetét illesztette bele a régi helyett. A darab egyébként Kossuth és Széchenyi korában játszódik és az akkori Magyarország ismert történelmi alakjait vonultatja föl.

* A Városi Színház heti műsora. Hétfő: Dolly. Kedd: Dolly. Szerda: Dolly. Csütörtök délután: A szevillai borbély; este: Dolly. Pénteken: Gyimesi vadvirág (új betanulás). Szombat: Dolly. Vasárnap délután: Cigány-primás; este: Dolly.

Japán selymek
gyönyörű mintákkal

Crêpe de chine
minden színben

Nyers selymek
sima és miutás

Ruhaszövetek
krém és divatszineken

Karton, delén
szép új mintákkal

Eponzsok
csikos és kockás

Ruhavásznak
minden színben

Frottier-kelmék
fürdőköpenyekre

Butorkartonok
áthuzatokra

Vásznak, sifonok
óriási választékban

Csipkék, szalagok
divatos ujdonságok

legolcsóbban

**KLEIN
ANTAL**

divatáruházában

53 Király-utca 53
(Akácfa-utca sarok)

Szenzációs olcsó eladás

Gyermekzokni prima muszlinflór, fehér, fekete, drapp, szürke és barna színben, 0-4. sz.-ig	19 ezer
5-10. számig	28 ezer
Gyermektrikó minden nagyságban	29 ezer
Női muszlinflór harisnya	35 ezer
Női selyemflór harisnya	49 ezer
Női zsemper Leibchen	49 ezer
Női ing, himzett	43 ezer
Férfi zsefiring (Joss oroszán védjegyű) két gallérral	135 ezer
Férfi selyempouplin ing (Joss oroszán védjegyű) két gallérral	295 ezer

LUKÁCS és PÁSZTOR
BUDAPEST, IV., EGYETEM-UTCA 11
(Gróf Károlyi-palotával szemben)

Kacagó esték az Apolló-Színházban!

Szombaton este megint razzia volt a Váci-utcai rulettklubban

Bevitték a főkapitányságra az elkobzott rulettgépet és a rulettasztalt

(A Reggel tudósítójától.) Három héttel ezelőtt a főkapitányság kártyaellenőrző detektív-csoportjai razziaát tartottak egy új budapesti klubban, a Váci-utca 56. szám alatt. Akkor nagyon győzelemmel végződött a rendőrség látogatása, de a parancs értelmében elkobozták az ott talált játékrekvizitumokat, zsetonokat és rulettgépet. A főkapitányság azonban másnap már arról értesült, hogy a Váci-utcai klubban tovább pörög a tartalék-rulettgép és folytatják a házardjátékot. Dr. Laky Lajos rendőrfőtanácsos, detektív-főnök utasítására szombaton este a kártyaellenőrző detektív-csoport tagjai megint látogatást tettek a rulettklubban. Éjszaka 2 óra után a detektívek meglepetésszerűen főnt termettek a klubban és tettenérték a játékosokat. A bankban és a tablón 4 1/2 millió koronát foglaltak le. Huszonegy játékost igazoltattak, akik között volt egy hölgy, több ügyvéd, egyetemi hallgató, főzsdés és kereskedő. Amikor a játékosokat már leigazolták, a kapott parancs értelmében a nagy játéktér hosszában fölállított rulettasztalt szétbontották, hogy beszállítható legyen a főkapitányságra. A rulettasztal közepére vajt kerék medencében a multkorinál jóval nagyobb és tökéletesebb rulettgépet találtak a detektívek. A gépet egyenesen Párisból hozták Budapestre. Amíg a rendőrtisztviselők a razzia epilógusával voltak elfoglalva, észrevették,

hogy a husz-harminc millió értékű rulettgép hirtelen eltűnt.

Keresni kezdték mindenütt, mert a gépet be kellett vinniük a főkapitányságra. Hosszu kutatás után találták csak meg a padláson,

ahova frissiben vitték föl s a tetőrezen ki-nyomták a háztetőre a kutatók elől.

A gépet, amelynek behozatala kissé nehézkes és Pesten egyáltalában nem kapható; meg akarták menteni. A rendőrség megindítja azok ellen is az eljárást, akik a razzia után a detektívek elől igyekeztek ellopni a már lefoglalt és elkobzott rulettgépet.

Nem szabad a napilapok szerkesztőségének kirakatában ki-függesztett híreket olvasni

Marinovich főkapitány napiparancsa a hírek olvasói ellen

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti főkapitány vasárnapi napiparancsában különös intézkedésre adott ki parancsot. Arra való hivatkozással, hogy a Körutakon a gyalogjárók közlekedést sokszor megzavarja az a nagy emberáradat, amely az egyes lapok kiadóhivatalai előtt a friss napihíreket, de főleg a lövés- és sporthíreket lesi, a főkapitány eltiltja a kiadóhivatalok előtti „céltalan ácsorgást” és csoportosulást. A napiparancs különben a maga egész ékességében így hangzik:

„Az egyes napilapok szerkesztőségei és kiadóhivatalai — amint ismeretes — a fokozott érdeklődésre igényt tartó napihíreket rövid kivonatokban az üzlethelyiség kirakataiban kifüggesztett plakátokon közlik a közönséggel. Ennek következtében viszony sűrűn előfordul, hogy a híreket olvasó közönség, különösen az Erzsébet-köruton, főleg érdekes sportesemények alkalmával, a kiadóhivatalok (szerkesztőség) kirakatai előtt a járdát egész terjedelmében s oly zárt sorokban foglalja el, hogy ezáltal a gyalogközlekedés ott lehetetlenül válik, illetve kénytelenségből az uttetre szorul.

Mint hogy a forgalmas utvonalak járdáinak ily módon való elfoglalása nemcsak a gyalogközlekedést, hanem már említett körülmény-nél fogva a közuti forgalmat is nagymértékben zavarja s könnyen baleseteket idézhet elő. Budapest székesfőváros tanácsa aziránt kérészt meg, hogy a forgalom biztonsági szempontból kifogásolható és a gyalogközlekedés biztosítása tárgyában alkotott szabályrendeletbe ütköző ezen állapotok megszüntetése, illetőleg a gyalogközlekedésnek a szóbanforgó helyeken való rendezése iránt saját hatáskörében intézkedjem. A székesfőváros tanácsának ezen megkeresése folytán fönfentemlített okokból kifolyólag utasítom az érdeklét kerületi kapitányságok vezetőit, hogy a kiadóhivatalok, szerkesztőségek előtti céltalan ácsorgás megszüntetése céljából a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegyék meg.”

Eddig a rendelet. Nem vonjuk kétségbe, hogy az emberek torlódása a gyalogjárón megakasztja néha a forgalmat, de mégis kívánatosabb, hogy az emberek a kifüggesztett hírekből, mint a főkapitány unak ebből a stílusos remekéből tanuljanak meg olvasni és fogalmazni.

FENYVES DEZSÓ RT

PÜNKÖSDI VÁSÁR!

Mosóosztály:

Grenadin minden színben	11.800
Mintás delén és zefirek	13.500
Azurfüggöny, etamin	16.000
Divatmintás cérnagrenadin, duplaszélés	22.000
Selyemfényű ruhavászon minden színben	24.000
Buretvaszon öltönyre 90 cm. sz.	27.750
Francia cérnamarocain, legujabb minták	29.000
Selyemfényű liberty batiszt	28.500

Gyapjuszövetosztály:

Kabátkoverkó, tiszta gyapju, 145 cm széles	175.000
Kitűnő használati öltönykelmék	85.000
Divatmintás öltönykelmék	120.000
Eredeti angol divatöltönykelme, 188 cm. sz., újdonság	178.000
Raglánkelmék, tartós minőség	157.000
Divatkockás alj- és ruhakelme, duplaszélés	33.000
Eolinszővésű kosztümkelme, tiszta gyapju	175.000
Kombinált öltönykellékesomag	175.000

(tartalmaz egy öltönyhöz szükséges béléanyagokat)

Konfekcióosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női koverkókabát, legujabb fazon	480.000
Angol Homespun női kabát tavaszi újdonság	580.000
Divatcsikos aljak	89.000
Trikózsemper, műselyemből, minden színben	125.000
Fehér grenadinbluz	89.000
Férfi gumi esőköpeny	298.000

Kész női ruhákban nagy választék

Vászonosztály:

Fenyves mosott sifón és pamut-vászon	16.500
Bórerős angin	21.000
Kitűnő alsónadrággöpper	25.000
Batisztsifón, 88 cm széles	23.000
Batisztsifón, 130 cm széles	38.850
Pamut lepedővaszon, 150 cm széles	45.350
Pamut paplanlepedővaszon 180 cm széles	50.000
Kitűnő törülközők	19.450
Pohártörölő	14.800
Kávészak, damaszt, 6 személyes	146.150
Prima fehér ésszines pikétakaró	299.000

Kötött- és szövöttáruosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női harisnyák, minden színben	9.000
Fátyolvékonyágú női harisnyák, minden színben	33.000
Férfizokni, tartós minőség	7.000
Divatmintás és himzett zokni, kitűnő minős.	33.000
Gyermektrikó minden színben 2—6-ig	15.000
Gyermek apacstriko minden színben	25.000
Férfitrikó minden színben kitűnő minőség	30.000
Fürdőtrikó, kitűnő minőség	40.000
Gyermekzokni, mintás, több színben	10.000
Különdleges mintájú női mellények minden színben	148.000

Selyemosztály:

Trikóselyem, műselyemből, 120 cm. széles	49.000
Csikos műselyem, újdonság, 80 cm széles	59.000
Liberty-selyem ruhára, minden színben	86.000
Crepe de Chine, kitűnő minőségű	115.000
Selyem-marocain, legdivatosabb minták	133.000

Női fehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női batisztzsebkendő, azsurral	5.600
Női nappali ing, azsurral, himezve	33.000
Női nadrág, azsurral, himezve	33.000
Női hálóing, azsurral	79.550
Batiszt szoknyakombiné, kézi azsurral	80.000
Sifón nadrágkombiné, azsur és himzéssel	66.600
Füzővédő, azsur és himzéssel	42.500
Pamutvaszon párnahuzat	70.000
Pamutvaszon paplanhuzat	170.000
Szines paplan, kitűnő minőségű	215.000
Yalancien-csipke	500

Menyasszonyi és babakelengyékben nagy választék

Férfifehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Fehér azsurozott sifónzsebkendő	10.000
Szines nappali ing, két külön gallérral	69.000
Flanell sport férfiing, két gallérral	85.000
Pikémellü ing, fehér	92.500
Kitűnő hosszú hálóing	103.600
Hosszu alsónadrág, köpperből	64.750
Rövid alsónadrág, kitűnő minőség	31.500
Pyjama öltönyök, nagy választékban	214.600

2, 2 1/2, 3 és 4 méteres szövet-, selyem- és mosó-maradékok példátlan olcsón

Mintákat kívánságra készséggel küldünk

